

OBZORNIK ZDRAVSTVENE NEGE
REVIJA ZBORNICE ZDRAVSTVENE IN BABIŠKE NEGE SLOVENIJE –
ZVEZE STROKOVNIH DRUŠTEV MEDICINSKIH SESTER,
BABIC IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV SLOVENIJE

SLOVENIAN NURSING REVIEW
JOURNAL OF THE NURSES AND MIDWIVES ASSOCIATION OF SLOVENIA

Leto/Year 2024 Letnik/Volume 58

KAZALO/CONTENTS

Glavna in odgovorna urednica/*Editor in Chief and Managing Editor*
izr. prof. dr. Mateja Lorber

Urednika, izvršna urednika/*Editor, Executive Editor*
izr. prof. dr. Mirko Prosen

Urednica, spletna urednica/*Editor, Web Editor*
Martina Kocbek Gajšt

Uredniški odbor/*Editorial Board*

viš. pred. Mateja Bahun, doc. dr. Leona Cilar Budler, doc. dr. Mojca Dobnik, asist. Tina Kamenšek,
doc. dr. Sergej Kmetec, Martina Kocbek Gajšt, doc. dr. Andreja Kvas, viš. pred. Andreja Ljubič,
izr. prof. dr. Sabina Ličen, izr. prof. dr. Mateja Lorber, izr. prof. dr. Miha Lučovnik,
viš. pred. dr. Marija Milavec Kapun, izr. prof. dr. Melita Peršolja, viš. pred. Petra Petročnik,
izr. prof. dr. Mirko Prosen, doc. dr. Tamara Štemberger Kolnik, izr. prof. dr. Dominika Vrbnjak

Mednarodni uredniški odbor/*International Board*

Adam Davey, Professor, Kathleen Markey, Lecturer, Brendan McCormack, Professor,
Tanya McCance, Mona Grey Professor, Alvisa Palese, Professor, Betül Tosun, Associate Professor,
Valérie Tóthová, Professor, Roger Watson, Professor

Lektorici za slovenščino/*Readers for Slovenian*
Simona Gregorčič, Tonja Jelen

Lektorici za angleščino/*Readers for English*
Nina Bostič Bishop, Martina Paradiž

Ustanovitelj in izdajatelj/*Founded and published by*
**Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in
zdravstvenih tehnikov Slovenije/*The Nurses and Midwives Association of Slovenia***

Prelom/*Designed by*
Nataša Artiček, VIZUART, s. p.

Tisk in prelom/*Designed and printed by*
Tiskarna Radovljica

UVODNIK/EDITORIAL

- The potential and pitfalls of artificial intelligence in nursing
Možnosti in pasti umetne inteligence v zdravstveni negi 4
Roger Watson
- Challenges to make patient engagement result in more sustainable pharmaceutical care
Izzivi spodbujanja vključenosti pacientov za bolj trajnostno farmacevtsko oskrbo 84
Tinne Dilles
- Pursuing nursing excellence
Doseganje odličnosti v zdravstveni negi 164
Rhoda Redulla
- Celebrating 100 years of nursing education in Slovenia: The case for a university-level study programme in nursing
Ob 100 letnici izobraževanja medicinskih sester v Sloveniji: Zakaj univerzitetni študij zdravstvene nege? 236
Brigita Skela-Savič

IZVIRNI ZNANSTVENI ČLANEK/ORIGINAL SCIENTIFIC ARTICLE

- Self-assessment of the characteristics of nurses' work environment and psychometric analysis of the Slovene-language version of the Practice Environment Scale of the Nursing Work Index (PES-NWI)
Samooocena značilnosti delovnega okolja medicinskih sester in psihometrična analiza lestvice Indeks delovnega okolja v zdravstveni negi v slovenskem jeziku 7
Brigita Skela-Savič, Allison Squires, Walter Sermeus, Bojana Lobe, Simon Dello, Mateja Bahun
- Sexual health literacy among Slovenian upper secondary school students: A descriptive study
Spolna zdravstvena pismenost slovenskih srednješolcev: opisna raziskava 88
Marta Šporin, Tina Kamenšek, Marija Milavec Kapun
- Vpliv porodnega položaja pri iztisu ploda na poškodbo presredka
Effects of the birthing position on perineal trauma 105
Karmen Kapus, Iva Kukovica, Anita Frelih Fabjan, Miha Lučovnik
- Čustveno soočanje s posledicami življenjsko ogrožajočih zdravstvenih stanj: presečna raziskava
Emotional coping with the consequences of life-threatening health conditions: A cross-sectional study 111
Barbara Simonič, Tanja Pate
- The impact of an educational intervention on fertility awareness of healthcare professionals: A cross sectional study
Vpliv izobraževalne intervencije na zavedanje o pomenu ohranjanja plodnosti med zdravstvenimi strokovnjaki: presečna raziskava 168
Petra Petročnik, Mirko Prosen, Boštjan Žvanut, Patrik Pucer, Ana Polona Mivšek
- Medkulturna kompetentnost v pediatrični onkološki zdravstveni negi: deskriptivno-interpretativna raziskava
Cultural competency in paediatric oncology nursing: A descriptive interpretative study 175
Nataša Čulibrk, Tina Ferfolja, Marina Lukić, Sabina Ličen, Maja Čemažar, Mirko Prosen
- Comparison of reduced hospital stays and readmission rates among antenatal COVID-19-positive patients: A retrospective cohort study
Primerjava krajše ležalne dobe in stopnje ponovnih sprejemov v terciarni bolnišnici pri otročnicah, pozitivnih na covid-19, v antenatalnem obdobju: retrospektivna kohortna raziskava 245
Uroš Višič

Izkušnje z učnimi delavnicami za uvedbo naprednega procesa zdravstvene nege v klinično prakso: kvalitativna raziskava Implementing the advanced nursing process into clinical practice: A qualitative study of workshops experience <i>Maja Klančnik Gruden, Andreja Mihelič Zajec, Doroteja Rebec, Anja Novak, Matejka Pintar Babič, Tamara Lubi, Tanja Podlipnik, Maja Medvešček Smrekar</i>	252
Uporaba teorije sistemov Betty Neuman pri razumevanju stresorjev na delovnem mestu medicinskih sester Applying Betty Neuman's systems theory in understanding workplace stressors among nurses <i>Debora Levstik Jašarevič, Marija Bogičević Menkinoska, Sandra Verdev, Lea Pavšič, Mirko Prosen, Sabina Ličen</i>	261
Zadovoljstvo pacientov z informacijskim sistemom eZdravje v splošni bolnišnici: presečna raziskava Patient satisfaction with the eHealth system in a general hospital: A cross-sectional study <i>Nena Kodermac, Melita Peršolja</i>	271

PREGLEDNI ZNANSTVENI ČLANEK/REVIEW ARTICLE

Impact of advance care planning for older adults with dementia in nursing homes: A literature review Učinek vnaprejšnjega načrtovanja oskrbe starejših odraslih z demenco v domovih starejših: pregled literature <i>Suzana Koštomaj</i>	18
Metode vestibularne terapije in njihov vpliv na kakovost življenja odraslih oseb z motnjami v delovanju vestibularnega sistema: pregled literature Vestibular therapy methods and their impact on the quality of life of adults with vestibular disorders: A literature review <i>Lidija Zorman, Patricija Goubar</i>	28
Upoštevanje vodila »Ne oživljaj.«: integrativni pregled literature Adherence to the »Do Not Resuscitate« order: An integrative literature review <i>Sedina Kalender Smajlovič</i>	39
Ukrepi za preprečevanje padcev pri starejših odraslih v domačem okolju: pregled literature Measures to prevent falls in older adults in the home environment: A literature review <i>Gregor Juder, Aleksandra Jančič, Barbara Kegl</i>	51
Vloga zdravstvene pismenosti pri izvajanju vedenj samooskrbe pri pacientih s srčnim popuščanjem: pregled literature Health literacy and self-care behaviour in patients with heart failure: A literature review <i>Klara Rebernik Grah, Lijana Zaletel-Kragelj, Jerneja Farkaš Lainščak</i>	120
Vohalni trening kot učinkovita podpora pri rehabilitaciji voaha pacientov z vohalno disfunkcijo: pregled literature Olfactory training as an effective support in olfactory rehabilitation of patients with olfactory dysfunction: A literature review <i>Tadeja Drenovec</i>	134
Managing postcaesarean section pain with opioid analgesia and the effect on breastfeeding: A literature review Obvladovanje bolečine po carskem rezu z opioidno analgezijo in vpliv na dojenje: pregled literature <i>Uroš Višič, Miha Lučovnik</i>	185

Vloga diplomirane medicinske sestre pri umetni ventilaciji kritično bolnih pacientov: pregled literature The role of the registered nurse in artificial ventilation of critically ill patients: A literature review <i>Marija Štuhec</i>	196
Potrebe staršev otrok z motnjo avtističnega spektra: pregled literature The needs of parents of children with autism spectrum disorder: A literature review <i>Tina Hodaj, Jožica Ramšak Pajk</i>	207
Duhovna oskrba žensk po spontani prekinitvi nosečnosti: sistematični pregled literature Spiritual care of women after spontaneous miscarriage: A systematic literature review <i>Zala Macuh, Zvonka Fekonja, Rosemarie Franc, Sergej Kmetec, Nataša Mlinar Reljić</i>	279

KAZALO LETNIKA/ANNUAL INDEX

Kazalo letnika 2024 Annual index 2024	290
--	-----